Hitra kommune

Vedtatt av Hitra kommunestyre den 19.06.2025, K-sak 54/25

REVIDERT
HANDLINGS- OG ØKONOMIPLAN
2025 – 2028

Foto: Audun Norbotten

Innhold

1. Revidering av handlings- og økonomiplan (HØP) 2025-2028 ..... **3**

1.1 Revidert nasjonalbudsjett (RNB) 2025 - generelt 3

1.2 Revidert nasjonalbudsjett (RNB) 2025 og konsekvenser for Hitra kommune 3

1.3 Kommuneproposisjon 2026 – generelt (*ref. framlagt kommuneproposisjon 2026. Prop. 142 S*) 4

1.4 Kommuneproposisjon 2026 og foreløpige økonomiske konsekvenser for Hitra kommune 5

2. Handlings- og økonomiplan 2025-2028, hvorav første år er årsbudsjett for 2025 ..... **7**

2.1 Revidert Drifts- og investeringsbudsjett 2025 7

2.2 Revidert Handlings- og Økonomiplan 2025 – 2028, Bevilgningsoversikt Drift, Økonomisk oversikt Drift og Bevilgningsoversikt Investering 8

3. REVIDERTE HandlingsREGLEr 2025-2028 ..... **11**

Handlingsregel 1 Renter og avdrag i % av frie inntekter ekskl. VAR 11

Handlingsregel 2 Netto driftsresultat i % av sum driftsinntekter ekskl. VAR 12

Handlingsregel 3 Disposisjonsfond i % av driftsinntekter 12

Handlingsregel 4 Gjeld som belaster drift i % av driftsinntekter 13

4. Oppsummering **13**

1. REVIDERING AV HANDLINGS- OG ØKONOMIPLAN (HØP) 2025-2028

Rullering av budsjettet/økonomiplanen er en del av årshjulet, med hovedvekt på økonomiplanleggingen. Kommunestyret behandlet kommunedirektørens forslag til revidert budsjett for 2025 og økonomiplan for perioden 2026-2028 den 19.06.2025.

Handlings og Økonomiplan (HØP) 2025-2028 som ble behandlet av kommunestyret den 12.12.24 i sak 93/24 og Økonomirapport 1. tertial 2025 er utgangspunktet for revidering av budsjett og økonomiplan. Økonomirapporten for 1. tertial blir behandlet som egen sak.

Regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett (RNB) 2025 og kommuneproposisjonen 2026 danner grunnlaget for de økonomiske beregningene.

1.1 Revidert nasjonalbudsjett (RNB) 2025 - generelt

Dette er hovedtrekkene i revidert nasjonalbudsjett som gjelder kommuneforvaltningens økonomi (*ref. framlagt kommuneproposisjon 2026, Prop. 142 S*):

- Anslaget for **kommunesektorens lønns- og prisvekst (kommunal deflator)** er på 3,9% i 2025. Den er da lavere enn anslaget i statsbudsjettet for 2025, som var 4,1%.
- Anslaget for årets skatteinntekter er justert til kr 234 095 millioner for kommunene. Det betyr en nedjustering på om lag 0,4 %
- For 2025 ble det lagt opp til en realvekst i kommunenes frie inntekter på om lag kr 5,15 mrd., tilsvarende 1,3%. I nysaldert budsjett i november 2024 ble det bevilget kr 4,3 mrd. ekstra til kommunene, fordelt med et likt beløp på i underkant av kr 800 pr. innbygger i 2025 (også i 2024). Årsaken til dette var å gi kommunene økt handlingsrom etter at merkostnader til demografi og pensjon var dekt inn.
- Samlet sett gir budsjettet for 2025 en realvekst i kommunesektorens frie inntekter på rundt kr 13 mrd., regnet fra anslått nivå på inntektene i 2024.
  Regjeringen har oppdatert anslag for merkostnader til pensjon, inkludert effekten av ny offentlig AFP, for å sikre at kommunesektoren kan innarbeide ny offentlig AFP i sine pensjonskostnader i 2025. ***Det foreslås derfor i RNB å øke inneværende års bevilgning med kr 3,7 mrd. til kommunene for å dekke merkostnadene.***

1.2 Revidert nasjonalbudsjett (RNB) 2025 og konsekvenser for Hitra kommune

Revidert nasjonalbudsjett (RNB) innebærer en beregnet økt inntekt i rammetilskudd og skatt på **kr 6.696.000** inneværende år i forhold til opprinnelig vedtatte budsjett for 2025.

Bevilgningsoversikt - Drift		2025		
	Opprinnelig Årsbudsjett 2025	Reg. Budsjett 2025	Endring 2025	Rev. Budsjett 2025 A.
1 Rammetilskudd	-257 438 000	-257 438 000	-4 196 000	-261 634 000
Ordinært rammetilskudd	*-230 802 000*	*-230 802 000*	*-5 831 000*	*-236 633 000*
Inntektsutjevning	*-26 636 000*	*-26 636 000*	*1 635 000*	*-25 001 000*
2. Inntekts- og formuesskatt	-188 959 000	-188 959 000	-2 500 000	-191 459 000

1.3 Kommuneproposisjon 2026 – generelt (*ref. framlagt kommuneproposisjon 2026. Prop. 142 S*)

Regjeringen legger i kommuneproposisjonen opp til en realvekst i kommunenes frie inntekter i **2026 på 4,2 – 4,9 mrd. kroner.**
Inntektsveksten for 2026 er regnet fra anslått inntektsnivå i 2025 i revidert nasjonalbudsjett 2025.

Ref. Prop 142 S: Denne veksten i frie inntekter vil dekke anslåtte merutgifter som følge av den demografiske utviklingen og i tillegg gi sektoren et handlingsrom på kr 1,2 – 2,0 mrd. Dette vil bidra til at kommunene kan fortsette å levere gode velferdstjenester til sine innbyggere i by og land. Regjeringen understreker samtidig at det er kommunene sitt eget ansvar å gjøre de nødvendige og krevende tilpasninger til demografiske endringer og effektivisere for at driften skal bli bærekraftig over tid. Regjeringen foreslår at handlingsrommet på kr 1,3 – 2 mrd. fordeles med 85% på kommunene og 15% på fylkeskommunene. Dersom det kommer vesentlig ny informasjon om den økonomiske situasjonen i kommunesektoren, kan den foreslåtte veksten bli endret i forslaget til statsbudsjett for 2026.

Merkostnad til pensjon blir medregnet inn i deflator (lønns- og prisvekst) fra 2026. Derfor er den veksten som det legges opp til i kommuneproposisjon, vekst utover anslått lønnsvekst, prisvekst og vekst i pensjonskostnader.

Det legges opp til at skattenes andel av samlede inntekter skal utgjøre om lag 40 prosent. Skattøret fastsettes ved behandlingen av statsbudsjettet for 2026.

Omlegging av inntektssystemet – i korte trekk

Nytt inntektssystem ble innført for kommunene fra 2025. De viktigste endringene er:

- Større utjamning av skatteinntektene. Det blir gjort gjennom å øke skatteutjevninga fra 60 prosent til 64 prosent. Dette bidrar til at kommunene er sikret minimum 95% av landsgjennomsnittet i inntekt fra skatt.
- Utbytteskatten og deler av formuesskatten (skatt på eierinntekter) går til staten. Kommunenes andel av skatt på alminnelig inntekt utenom eierinntekter økes.
- Kommunenes andel av formuesskatten blir halvert. De reduserte inntektene fra formueskatt blir erstattet med tilsvarende økning i skatt på alminnelig inntekt.
- Omfordelingen gir at de skattesvake kommunene samlet får nærmere 2 000 millioner kroner mer enn med dagens system.
- Endringene vil gi mer stabile inntekter fra år til år og omfordele inntektene mer rettferdig mellom kommunene.
- Basistilskuddet er et tilskudd som går til alle kommuner, og skal kompensere kommunene for grunnkostnaden ved å drive en kommune. Det gjeninnføres fullt basistilskudd.
- Det foreslås å endre noen av de ulike regionaltilskuddene i inntektssystemet. Dagens distriktstilskudd og storbytilskudd blir ført videre, mens regionsentertilskuddet som ble innført som en del av kommunereformen avvikles. Veksttilskuddet blir videreført, men blir kraftig redusert i omfang.
- Kostnadsnøkkelen som er grunnlaget for utjevning av ufrivillige kostnadsforskjeller blir oppdatert. Den vil fange bedre opp levekårsutfordringene byene har.

1.4 Kommuneproposisjon 2026 og foreløpige økonomiske konsekvenser for Hitra kommune

HITRA (FRA 1.1.2020)	InngangIA1	2025	2026
HITRA (FRA 1.1.2020)	**5056**		
2026-prisnivå for årene 2026-2029		PROGNOSE	
1000 kr		**2025**	**2026**
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)		168 426	184 012
Utgiftsutjevningen		39 170	42 697
Overgangsordning - INGAR		-649	-
Saker særskilt ford (inkl. trekk konsesjonskraft, per grunnskole, helsestasjon skolehelse, barnevernsre		9 727	8 763
Overgangsordning - kommuner som skal slås sammen			
Korreksjon forsøksordninger barnevern og omsorgstjenester			
Inndelingstilskudd/trekk Nannestad/Ullensaker		7 185	7 436
Nord-Norge-tilskudd/Namdalstilskudd		-	-
Storbytilskudd		-	-
Småkommunetillegg		-	-
Sør-Norge tilskudd (kommuner med over 3 200 innb		1 723	1 808
Regionsentertilskudd			
Veksttilskudd		-	315
Ordinært skjønn			-
Ekstra skjønn fra KDD - ressurskrevende tjenester			
Skjønn fra KRD - komp. bortfall veksttilskudd kommunesammenslåing			
Ekstra skjønn KDD, inkl. ekstremværet Hans, ufrivillig alene kommuner, infrastruktur, retaksering			
prod.utsyr mv, bortfall eiendomsskatt produksjonsutstyr, barnevern og vertskommuner mottak flyktninger		-	
Koronapandemi - ekstra skjønn fra departementet			
Koronapandemi - tilleggsbevilgninger gjennom innbyggertilskuddet og tabell-C (skjønn statsforvalteren, linje 48, kommer i tillegg)			
Stortinget saldering budsjett 2025		1 219	
Tilleggsnummer til statsbudsjettet (2025 og 2022), og nysaldering 2024		4 334	
Stortinget opprinnelig saldering budsjett 2018 - 2024			
RNB 2018 - 2025 (utenom koronapandemi) m.v.		**3 688**	
Nysaldering av statsbudsjett 2018 - 2023 (utenom koronapandemi)			
Sum rammetilsk uten inntektsutj og ekstra skjønn statsforvalter (se linje 47 og 50 nedenfor)		**234 824**	**245 031**
Netto inntektsutjevning		26 810	18 629
Sum rammetilskudd før ekstra skjønn fra statsforvalteren		**261 634**	**263 660**
Rammetilskudd - endring i %		14,3	0,8
Skatt på formue og inntekt		**188 487**	**213 234**
Skatteinntekter - endring i %		**7,40**	**13,13**
Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)		-	-
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) ekskl. ekstra skjønn fra statsforvalteren		**450 100**	**476 900**
Sum - endring i % fra året før		**totalsum ut fra at skatt kun er 11,3**	**6,0**

- Forutsetter 3,5% deflator (lønns- og prisvekst) i 2026 – anslag fra KS.
  Det hefter betydelig usikkerhet med beregningen.
  Merkostnader til pensjon 2026 er lagt på realveksten i frie inntekter, med utgangspunkt i 2025 og likt beløp pr. innbygger. Det er på grunn av at fordelingsnøkkelen ikke er kjent.

- Prognosemodellen forutsetter 13,1% vekst i skatteinntektene for Hitra. På landsbasis er det beregnet en vekst på 6,3%. Nå pr. april 2025 har kommunen en større vekst i skatteinntektene enn det som er veksten for landet, 9,2% mot 6,8%.

- I vedtatt HØP 25-28 er det anslått at innbyggertallet vil være 5414 pr. 1.7.2025.
  Modellen som kommuneproposisjonen bygger på tar utgangspunkt i ett innbyggertall på 5352, som kommunen hadde pr. 1.7.24. Allerede pr. 1.1.2025 var innbyggertallet 5414. Nå pr.
  1. kvartal er innbyggertallet 5416.

For endelige tall og beregning for sum rammetilskudd, inntektsutjevning og skatteinntekt, vil eksakte beregninger for perioden 2026 – 2029 komme i forbindelse med økonomiplanarbeidet til høsten. Innbyggertallet 1.7.25 og alderssammensetningen er da kjent og er en vesentlig faktor for nivået på inntektene framover.

Med de forutsetningene som foreligger nå er det en vekst i frie inntekter fra 2025 til 2026 med kr 26,8 mill., dvs. 6%.

Dette er kr 17,4 mill. mer enn det som ligger i HØP 25-28 for året 2026:

Bevilgningsoversikt - Drift	2026			
	Budsjett 2026 Høp 25-28	Kommune-proposisjon 2026	Forskjell vedtatt HØP 25-28 og kommuneproposisjon	Endring i %
1 Rammetilskudd	-259 909 000	-263 660 000	-3 751 000	1,4%
Ordinært rammetilskudd	*-242 487 000*	*-245 031 000*	*-2 544 000*	*1,0%*
Inntektsutjevning	*-17 422 000*	*-18 629 000*	*-1 207 000*	*6,9%*
2. Inntekts- og formuesskatt	-199 644 000	-213 234 000	-13 590 000	6,8%
5. Sum generelle driftsinntekter (L1:L4)	-459 553 000	-476 894 000	-17 341 000	3,8%

Den største økningen er innenfor skatteinngangen, med 6,8%, som utgjør 78,4% av totalen. Det er omleggingen av inntektssystemet som er årsaken til denne økningen.

2. HANDLINGS- OG ØKONOMIPLAN 2025-2028, HVORAV FØRSTE ÅR ER ÅRSBUDSJETT FOR 2025

2.1 Revidert Drifts- og investeringsbudsjett 2025

Kommunestyret vedtar nedtrekk med kr 5 mill. i 2025 (halvårsvirkning) og med kr 10 mill. (helårsvirkning) fra 2026. Nedtrekket legges til rammeområdene i samsvar med vedtaket.

Rammebudsjett - Drift - 2025	Reg. Årsbudsjett 2025	Endring Årsbudsjett - Revidert Budsjett 2025	Forslag til Revidert Budsjett 2025
Politisk virksomhet	8 569 933	96 000	8 665 933
F-sak 141/21- medfinansiering av VARP, utv. Fiskerinæringen, unge fiskere, Tr.lag fylkeskommune		*225 000*	
K-sak 5/25 - Undersøkelse av bev. gitt til kirkelig fellesråd - ikke finansiering i vedtaket		*150 000*	
Vedtatt nedtrekk, halvårseffekt, andel av kr 5 mill.		*-279 000*	
Administrasjon			
Netto rammebudsjett	52 005 635	-1 479 500	50 526 135
Vedtatt nedtrekk, halvårseffekt, andel av kr 5 mill.		*-1 479 500*	
		-	
Oppvekst			
Netto rammebudsjett	194 501 918	-1 334 000	193 167 918
Vedtatt nedtrekk, halvårseffekt, andel av kr 5 mill.		*-1 334 000*	
		-	
Helse og omsorg			
Netto rammebudsjett	***183 718 849***	-68 258	***183 650 591***
Dataprogramlisenser pga Helseplattformen - avsatt i inv. i 2024, men er driftsutgift i 2025		*1 100 000*	
Vedtatt nedtrekk, halvårseffekt, andel av kr 5 mill.		*-1 204 000*	
Innkjøp av fotterapistol, formannskapet den 05.12.24 - ikke finansiering i vedtaket		*35 742*	
Mva av kr 35.742		*8 935*	
Mva av kr 35.742		*-8 935*	
Plan, landbruk og miljø			
Netto rammebudsjett	5 356 711	6 000	5 362 711
Strandryddeprosjektet - gjenstår fondsmidler, P7453		*50 000*	
Vedtatt nedtrekk, halvårseffekt, andel av kr 5 mill.		*-44 000*	
Branntjeneste og feiing			
Netto rammebudsjett	9 930 000		9 930 000
Kultur			
Netto rammebudsjett	22 212 687	-227 000	21 985 687
Vedtatt nedtrekk, halvårseffekt, andel av kr 5 mill.		*-227 000*	
Eiendom og Drift			
Netto rammebudsjett	43 345 836	3 567 500	46 913 336
Prosjekt 7670 Melandsjø bofellesskap (Ksak 66/24-kr 4 mill)		*4 000 000*	
Vedtatt nedtrekk, halvårseffekt, andel av kr 5 mill.		*-432 500*	
Leieinntekter			
Netto rammebudsjett	-12 313 659	-	-12 313 659
Redusert inntekt		-	
	-		-
Rammeområde 8 og 9 - Skatt, rammetilskudd og renter	-466 097 582	-560 742	-466 658 324
Justert rammetilskudd, jfr revidert nasjonalbudsjett og egen prognose		*-5 831 000*	
Justert skatteinngang, jfr revidert nasjonalbudsjett og egen prognose		*-2 500 000*	
Endring inntektsutjevning, jfr revidert nasjonalbudsjett+ egen prognose		*1 635 000*	
Økt avdrag på lån, jfr krav til minsteavdrag		*5 300 000*	
Økning i renter på lån		*5 000 000*	
Endring i utbytte TrønderEnergi		-	
Utbytte Gjensidigestiftelsen		-	
Renteinntekter - redusert		-	
Endring inntekter fra havbruksfond/prod.avgift havbruk		-	
Endring inntekter produksjonsavgift landbasert vindkraft		-	
Mindre bruk av disposisjonsfond		*1 396 000*	
Regulert med bruk av disposisjonsfond - dataprogramlisenser IKT Helse pga helseplattformen		*-1 100 000*	
Regulert med bruk av disposisjonsfond - Strandryddeprosjektet - P7453, gjenstår kr 106.075		*-50 000*	
Regulert med bruk av disposisjonsfond - K-sak 5/25 - Undersøkelse av bev. gitt til kirkelig fellesråd		*-150 000*	
Regulerit med bruk av disposisjonsfond - formannskapsmøte den 05.12.24 - ikke finansiering		*-35 742*	
Regulert med bruk av disposisjonsfond - F-sak 141/21 prosjektet VARP		*-225 000*	
Regulert med bruk av disposisjonsfond - P7670 Melandsjø, Ksak 66/24		*-4 000 000*	
Reserver og premieavvik	-16 232 907	-	-16 232 907
Fordeling lønns- og pensjonskostnader alle kommunalområder		-	-
Økte lønnsutgifter, pga. lønnsvekst		-	
Økte prisvekst		-	
Reduserte pensjonskostnader		-	
Avskrivninger og kalk.renter	-24 997 421	-	-24 997 421
Motpost kalkulatoriske renter			
Endring avskrivninger		*6 620 502*	
Motpost endring i avskrivninger		*-6 620 502*	
SUM ALLE OMRÅDER	0	0	0

- Investering - 2025	Inv.budsjett 2025	Endring revidert investeringsb. 2025	Forslag til endret inv.budsjett 2025
P 6684 Kjøp av Sandstad Brannstasjon, vedtaket var i 2024, K-sak 109/24	-	*31 200 000*	**31 200 000**
P 6997 Finansiering: Momskompensasjon	-	*-1 850 000*	**-1 850 000**
P6999 Finansiering: Låneopptak	-	*-29 350 000*	**-29 350 000**
	-	-	-
P6659 Utbedring fuktskader bad - sykehjemmet			
Investering	1 600 000	1 200 000	**2 800 000**
Momskompensasjon	400 000	300 000	**700 000**
P6997 Finansiering: momskompensasjon		-300 000	**-300 000**
P6999 Finansiering: Låneopptak		-1 200 000	**-1 200 000**

2.2 Revidert Handlings- og Økonomiplan 2025 – 2028, Bevilgningsoversikt Drift, Økonomisk oversikt Drift og Bevilgningsoversikt Investering

Bevilgningsoversikt - Drift		REVIDERT HANDLINGS- OG ØKONOMIPLAN 2025-2028					
		2025			2026	2027	2028
	Opprinnelig Årsbudsjett 2025	Reg. Budsjett 2025	Endring 2025	Rev. Budsjett 2025 A.	Budsjett 2026 Prognose	Budsjett 2027 Prognose	Budsjett 2028 Prognose
1 Rammetilskudd	-257 438 000	-257 438 000	-4 196 000	-261 634 000	-263 300 000	-274 415 000	-285 942 000
Ordinært rammetilskudd	*-230 802 000*	*-230 802 000*	*-5 831 000*	*-236 633 000*	*-245 031 000*	*-255 339 000*	*-266 419 000*
Inntektsutjevning	*-26 636 000*	*-26 636 000*	*1 635 000*	*-25 001 000*	*-18 269 000*	*-19 076 000*	*-19 523 000*
2. Inntekts- og formuesskatt	-188 959 000	-188 959 000	-2 500 000	-191 459 000	-213 234 000	-226 405 000	-239 962 000
3 Eiendomsskatt	-14 600 000	-14 600 000	-	-14 600 000	-14 600 000	-14 600 000	-14 600 000
4. Andre generelle driftsinntekter	-46 200 000	-46 200 000	-	-46 200 000	-96 700 000	-50 600 000	-119 500 000
Havbruksfond/prod.avgift	*-35 100 000*	*-35 100 000*	-	*-35 100 000*	*-86 200 000*	*-40 100 000*	*-109 000 000*
Produksjonsavgift landb.vindkraft(anl.kommuner)	*-8 500 000*	*-8 500 000*	-	*-8 500 000*	*-8 500 000*	*-8 500 000*	*-8 500 000*
Rentekompensasjon	*-2 000 000*	*-2 000 000*	-	*-2 000 000*	*-2 000 000*	*-2 000 000*	*-2 000 000*
Kompensasjon eiendomsskatt	*-600 000*	*-600 000*	-	*-600 000*	-	-	-
5. Sum generelle driftsinntekter (L1:L4)	-507 197 000	-507 197 000	-6 696 000	-513 893 000	-587 834 000	-566 020 000	-660 004 000
6. Sum bevilgninger drift, netto	465 560 475	467 595 475	560 742	468 156 217	474 889 597	491 311 933	508 327 591
7. Avskrivninger							
8. Sum netto driftsutgifter	465 560 475	467 595 475	560 742	468 156 217	474 889 597	491 311 933	508 327 591
9. Brutto driftsresultat	-41 636 525	-39 601 525	-6 135 258	-45 736 783	-112 944 403	-74 708 067	-151 676 409
10. Renteinntekter	-9 000 000	-9 000 000	-	-9 000 000	-9 000 000	-9 000 000	-9 000 000
11. Utbytter	-4 500 000	-4 500 000	-	-4 500 000	-4 500 000	-4 500 000	-4 500 000
12. Gevinster og tap finansielle omløpsmider	-	-	-	-	-	-	-
13. Renteutgifter	50 192 909	50 192 909	5 000 000	55 192 909	58 935 883	57 260 053	56 109 927
14. Avdrag på lån	45 045 305	45 045 305	5 300 000	50 345 305	51 945 077	53 495 604	53 664 857
15. Netto finansutgifter	81 738 214	81 738 214	10 300 000	92 038 214	97 380 960	97 255 657	96 274 784
16. Motpost avskrivninger							
17. Netto driftsresultat	40 101 689	42 136 689	4 164 742	46 301 431	-15 563 443	22 547 590	-55 401 625
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
18. Overføring til investering	50 000 000	50 000 000	-	50 000 000	-	-	-
19. Avsetning til bundne driftsfond	-	-	-	-	3 347 060	1 463 770	421 342
20. Bruk av bundne driftsfond	-1 197 893	-1 497 893	-	-1 497 893	-859 952	-1 247 457	-1 667 929
21. Avsetninger til disposisjonsfond	-	-		-	13 076 335	-	56 648 212
22. Bruk av disposisjonsfond	-88 903 796	-90 638 796	-4 164 742	-94 803 538	-	-22 763 903	-
23. Dekning av tidligere års merforbruk			-	-	-	-	-
24. Sum disponeringer eller dekning av netto driftsres	-40 101 689	-42 136 689	-4 164 742	-46 301 431	15 563 443	-22 547 590	55 401 625
25. Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-	-	-	-	-	-	-

Sum bevilgninger Drift		REVIDERT HANDLINGS- OG ØKONOMIPLAN 2025-2028					
		2025					
	2025 Opprinnelig Årsbudsjett	2025 Reg. Budsjett	Endring 2025	Rev. Budsjett 2025 A.	Prognose Budsjett 2026	Prognose Budsjett 2027	Prognose Budsjett 2028
Beregnet lønns- og prisvekst i perioden			-	-	25 891 179	44 397 513	62 087 908
Politikk	7 974 933	8 569 933	96 000	8 665 933	6 884 433	7 274 433	7 259 433
Administrasjon	51 265 635	52 005 635	-1 479 500	50 526 135	47 413 636	46 863 636	46 863 636
Bruk av bundne driftsfond		*300 000*		*300 000*			
Oppvekst	194 501 918	194 501 918	-1 334 000	193 167 918	190 333 918	190 333 918	190 333 918
Bruk av bundne driftsfond	-	-		-	-	-	-
Helse og omsorg	183 718 849	183 718 849	-68 258	183 650 591	181 310 849	181 310 849	181 310 849
Bruk av bundne driftsfond	-	-		-	-		
Plan, landbruk, miljø	4 956 711	5 356 711	6 000	5 362 711	4 823 842	4 972 696	4 472 696
Bruk av bundne driftsfond	*40 000*	*40 000*		*40 000*	*40 000*	*40 000*	*40 000*
Branntjeneste	9 930 000	9 930 000	-	9 930 000	9 930 000	9 930 000	9 930 000
Feiing							
Driftsutgifter	1 943 844	1 943 844		1 943 844	2 066 006	2 150 654	2 195 042
Driftsinntekter	-1 922 150	-1 922 150		-1 922 150	-2 053 035	-2 145 566	-2 193 965
Renteinntekt - selvkostfond feiing	*-21 694*	-21 694	-	-21 694	-12 971	-5 088	-1 077
Bruk av bundne driftsfond - sevkost feiing	*267 269*	267 269	-	267 269	266 122	157 882	54 012
Kultur	22 212 687	22 212 687	-227 000	21 985 687	21 616 687	21 749 087	21 749 087
Eiendom og Drift	43 345 836	43 345 836	3 567 500	46 913 336	42 480 836	42 480 836	42 480 836
VAR			-	-	-	-	-
Driftsutgifter	19 083 369	19 083 369		19 083 369	25 824 046	24 947 453	24 958 632
Driftsinntekter	-43 945 638	-43 945 638		-43 945 638	-53 597 898	-55 332 130	-57 030 854
Kalkulatoriske renter	11 908 349	11 908 349		11 908 349	13 421 274	14 995 203	15 721 376
Avskrivninger	12 954 111	12 954 111		12 954 111	14 320 605	15 417 976	16 365 478
Renteinntekter - selvkost	*-191*	-191	-	-191	31 973	-28 502	-14 632
Avsetning til bundne driftsfond - selvkostfond	-	-	-	-	-3 347 060	-1 463 770	-421 342
Bruk av bundne driftsfond - selvkostfond	*890 624*	*890 624*	-	*890 624*	*553 830*	*1 049 575*	*1 573 917*
Leieinntekter	-12 313 659	-12 313 659	-	-12 313 659	-12 313 659	-12 313 659	-12 313 659
Avskrivninger og kalk. Renter	-24 997 421	-24 997 421	-	-24 997 421	-27 900 770	-30 651 374	-32 274 011
Reserver og premieavvik pensjon	-16 232 907	-16 232 907	-	-16 232 907	-13 094 246	-14 819 689	-14 819 689
Sum bevilgninger Drift, netto	465 560 475	467 595 475	560 742	468 156 217	474 889 597	491 311 933	508 327 591

	Økonomisk oversikt DRIFT	REVIDERING AV HANDLINGS- OG ØKONOMIPLAN 2025-2028						
		Oppr. Budsjett	Reg. Budsjett	Forslag til	Revidert	B-2026	B-2027	B-2028
		2025	2025	endringer	Budsjett 2025	Prognose	Prognose	Prognose
1.	Rammetilskudd	-257 438 000	-257 438 000	-4 196 000	-261 634 000	-263 300 000	-274 415 000	-285 942 000
2.	Inntekts- og formuesskatt	-188 959 000	-188 959 000	-2 500 000	-191 459 000	-213 234 000	-226 405 000	-239 962 000
3.	Eiendomsskatt	-14 600 000	-14 600 000		-14 600 000	-14 600 000	-14 600 000	-14 600 000
4.	Andre skatteinntekter	-8 500 000	-		-	-	-	-
5.	Andre overføringer og tilskudd fra staten	-39 969 000	-48 469 000	-	-48 469 000	-98 969 000	-52 869 000	-121 769 000
6.	Overføringer og tilskudd fra andre	-118 550 083	-118 550 083	-8 935	-118 559 018	-122 708 584	-127 003 384	-131 448 502
7.	Brukerbetalinger	-12 050 600	-12 050 600		-12 050 600	-12 472 371	-12 487 133	-12 502 412
8.	Salgs- og leieinntekter	-62 448 962	-62 448 962	-	-62 448 962	-77 381 115	-80 089 454	-82 892 585
9.	**SUM DRIFTSINNTEKTER**	**-702 515 645**	**-702 515 645**	**-6 704 935**	**-709 220 580**	**-802 665 069**	**-787 868 971**	**-889 116 499**
10.	Lønnsutgifter	388 948 255	388 948 255	-	388 948 255	404 895 133	419 066 463	433 733 789
11.	Sosiale utgifter	83 255 472	83 255 472	-	83 255 472	89 076 929	92 194 622	95 421 434
12.	Kjøp av varer og tjenester	157 702 863	163 402 863	5 335 742	168 738 605	174 489 206	180 596 329	186 917 200
13.	Overføringer og tilskudd til andre	31 027 170	27 362 170	-4 766 065	22 596 105	21 421 921	21 429 197	21 439 944
14.	Avskrivninger	50 439 998	50 439 998	6 620 502	57 060 500	59 122 371	60 657 067	60 844 604
15.	**SUM DRIFTSUTGIFTER**	**711 373 758**	**713 408 758**	**7 190 179**	**720 598 937**	**749 005 561**	**773 943 678**	**798 356 971**
16.	**BRUTTO DRIFTSRESULTAT**	**8 858 113**	**10 893 113**	**485 244**	**11 378 357**	**-53 659 508**	**-13 925 293**	**-90 759 528**
17.	Renteinntekter	-9 195 535	-9 195 535	-	-9 195 535	-9 162 524	-9 125 707	-9 072 277
18.	Utbytter	-4 500 000	-4 500 000	-	-4 500 000	-4 500 000	-4 500 000	-4 500 000
19.	Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler				-			
20.	Renteutgifter	50 333 804	50 333 804	5 000 000	55 333 804	58 935 883	57 260 053	56 109 927
21.	Avdrag på lån	45 045 305	45 045 305	5 300 000	50 345 305	51 945 077	53 495 604	53 664 857
22.	**NETTO FINANSUTGIFTER**	**81 683 574**	**81 683 574**	**10 300 000**	**91 983 574**	**97 218 436**	**97 129 950**	**96 202 507**
23.	Motpost avskrivninger	-50 439 998	-50 439 998	-6 620 502	-57 060 500	-59 122 371	-60 657 067	-60 844 604
24.	**NETTO DRIFTSRESULTAT**	**40 101 689**	**42 136 689**	**4 164 742**	**46 301 431**	**-15 563 443**	**22 547 590**	**-55 401 625**
	DISPONERING ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT							
25.	Overføring til investering	50 000 000	50 000 000		50 000 000	-	-	-
26.	Avsetning til bundne driftsfond	-	-		-	3 347 060	1 463 770	421 342
27.	Bruk av bundne driftsfond	-1 197 893	-1 497 893		-1 497 893	-859 952	-1 247 457	-1 667 929
28.	Avsetning til disposisjonsfond	-	-	-	-	13 076 335	-	56 648 212
29.	Bruk av disposisjonsfond	-88 903 796	-90 638 796	-4 164 742	-94 803 538	-	-22 763 903	-
30.	Dekning av tidligere års merforbruk				-	-	-	-
31.	**SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESU**	**-40 101 689**	**-42 136 689**	**-4 164 742**	**-46 301 431**	**15 563 443**	**-22 547 590**	**55 401 625**
32.	**FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR (MERFORBRUK)**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Bevilgningsoversikt - Investering	Prosjekt-nummer	REV. HANDLINGS- OG ØKONOMIPLAN 2025-2028						
		Budsjett 2025 Opprinnelig	Budsjett 2025 Regulerert	Forslag til endring	Nytt revidert Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
1 Investeringer i anleggsmidler eks VAR		351 767 500	368 065 500	32 700 000	400 765 500	120 929 000	40 875 000	10 875 000
Investeringer i anleggsmidler VAR		63 891 000	63 891 000		63 891 000	21 500 000	24 600 000	5 500 000
2 Tilskudd til andres investeringer		-	-		-	-	-	-
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		2 100 000	2 100 000		2 100 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000
4 Utlån av egne midler		-	-		-	-		-
5 Avdrag på lån		-	-		-	-	-	-
6 Sum investeringsutgifter		417 758 500	434 056 500	32 700 000	466 756 500	144 529 000	67 575 000	18 475 000
7 Kompensasjon for merverdiavgift		-63 680 375	-66 280 375	-2 150 000	-68 430 375	-23 375 800	-7 765 000	-1 765 000
8 Tilskudd fra andre		-14 592 000	-14 592 000		-14 592 000	-28 500 000	-	-
9 Salg av varige driftsmidler		-25 000 000	-25 000 000		-25 000 000	-	-	-
10 Salg av finansielle anleggsmidler		-			-	-		-
11 Utdeling fra selskaper		-			-	-	-	-
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler		-	-		-	-	-	-
13 Bruk av lån		-262 386 125	-276 084 125	-30 550 000	-306 634 125	-90 553 200	-57 710 000	-14 610 000
14 Sum investeringsinntekter		-365 658 500	-381 956 500	-32 700 000	-414 656 500	-142 429 000	-65 475 000	-16 375 000
15 Videreutlån		24 000 000	24 000 000	14 000 000	38 000 000	20 000 000	20 000 000	20 000 000
16 Bruk av lån til videreutlån		-24 000 000	-24 000 000	-14 000 000	-38 000 000	-20 000 000	-20 000 000	-20 000 000
17 Avdrag på lån til videreutlån		5 600 000	5 600 000		5 600 000	5 700 000	5 800 000	5 900 000
18 Mottatte avdrag på videreutlån		-5 700 000	-5 700 000		-5 700 000	-5 700 000	-5 800 000	-5 900 000
19 Netto utgifter videreutlån		-100 000	-100 000	-	-100 000	-	-	-
20 Overføring fra drift		-50 000 000	-50 000 000		-50 000 000	-	-	-
21 Avsetninger til bundne investeringsfond		100 000	100 000		100 000	-	-	-
22 Bruk av bundne investeringsfond		-	-		-	-	-	-
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond		-	-		-	-	-	-
24 Bruk av ubundet investeringsfond		-2 100 000	-2 100 000		-2 100 000	-2 100 000	-2 100 000	-2 100 000
25 Dekning av tildigere års udekket beløp		-	-		-	-	-	-
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-52 000 000	-52 000 000	-	-52 000 000	-2 100 000	-2 100 000	-2 100 000
27 Fremført til inndekking i senere år (udekket beløp)		-	-	-	-	-	-	-
Bevilgninger til varige driftsmidler Investeringer	Prosjekt-	Budsjett 2025 Opprinnelig	Budsjett 2025 Regulert	Forslag til endring	Nytt rev. Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Til investeringer i anleggsmidler - 2025-2028		353 867 500	370 165 500	32 700 000	402 865 500	123 029 000	42 975 000	12 975 000
Til investeringer i anleggsmidler VAR- investeringer 2025-2028		63 891 000	63 891 000	-	63 891 000	21 500 000	24 600 000	5 500 000
Sum investeringer		417 758 500	434 056 500	32 700 000	466 756 500	144 529 000	67 575 000	18 475 000
FORDELT SLIK:								
Detaljer ikke medtatt, presenteres brutto.								
Sum RO0 og 1- Politikk og Administrasjon		3 562 500	3 562 500		3 562 500	3 200 000	3 200 000	3 200 000
Sum RO2 - Oppvekst		-			-	-	-	-
Sum RO3 - Helse og Omsorg		750 000	750 000		750 000	750 000	750 000	750 000
Sum RO4 - Plan, Landbruk og Miljø		1 200 000	1 200 000		1 200 000	300 000	300 000	300 000
Sum RO5 - Kultur		500 000	500 000		500 000	250 000	250 000	250 000
Sum RO6 - Eiendom og Drift		345 755 000	362 053 000	32 700 000	394 753 000	116 429 000	36 375 000	6 375 000
Sum VAR-området		63 891 000	63 891 000		63 891 000	21 500 000	24 600 000	5 500 000
Tilskudd til andres investeringer		-			-	-	-	-
Investering i aksjer og andeler		2 100 000	2 100 000		2 100 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000
Utlån av egne midler		-	-		-	-	-	-
Totale investeringer		417 758 500	434 056 500	32 700 000	466 756 500	144 529 000	67 575 000	18 475 000

3. REVIDERTE HANDLINGSREGLER 2025-2028

Utvikling i nominelle kroner og økonomiske indikatorer. BEREGNING uten VAR I hele tusen	2023 Regnskap	2024 Landssnitt	2024 Regnskap	REVIDERT HANDLINGS- OG ØKONOMIPLAN 2025-2028 B2025	 B2026	 B2027	 B2028	Gjennom-snitt HØP 2025-2028	Vedtatt handlingsregler	
Frie inntekter	434 714		534 044	513 893	587 834	566 020	660 004	581 938		
Renter og avdrag ekskl. VAR	44 606		59 025	80 676	83 140	80 344	77 690	80 463		
Renter og avdrag ekskl. VAR i % av frie inntekter	10,3%		11,1%	15,7%	14,1%	14,2%	11,8%	13,8%	<=	10,0%
Sum driftsinntekter i kr.	649 840		738 820	709 221	802 665	787 869	889 116	797 218		
Sum driftsinntekter i kr. ekskl. VAR	616 034		700 009	666 166	749 621	733 587	833 659	745 758		
Netto driftsresultat i kr. ekskl. VAR	-12 012		9 061	-45 110	12 770	-22 961	56 555	314		
Netto Driftsresultat i % av driftsinntekter, ekskl. VAR	-1,9%		1,3%	-6,8%	1,7%	-3,1%	6,8%	0,0%	>=	1,0%
Totale disposisjonsfond i kr.	111 569		122 895	28 090	41 166	18 402	75 050			
Totale Disposisjonsfond i % av driftsinntekter	17,2%	11,6%	16,6%	4,0%	5,1%	2,3%	8,4%		>=	15,0%
Langsiktig gjeld	1 019 721		1 248 630	1 439 060	1 491 491	1 508 759	1 481 989	1 480 325		
av dette: "gjeld som belaster driftsregnskapet"	421 586		519 044	710 816	772 096	771 177	768 995	755 771		
Gjeld som belaster drift i % av driftsinntekter-VAR	64,9%	53,7%	74,1%	106,7%	103,0%	105,1%	92,2%	94,8%	<=	75,0%

I reviderte handlingsregler er vedtatt nedtrekk i 2025 med kr 5 mill., og videre kr 10 mill. i årene 2026-2028 iberegnet.

Handlingsregel 1 Renter og avdrag i % av frie inntekter ekskl. VAR

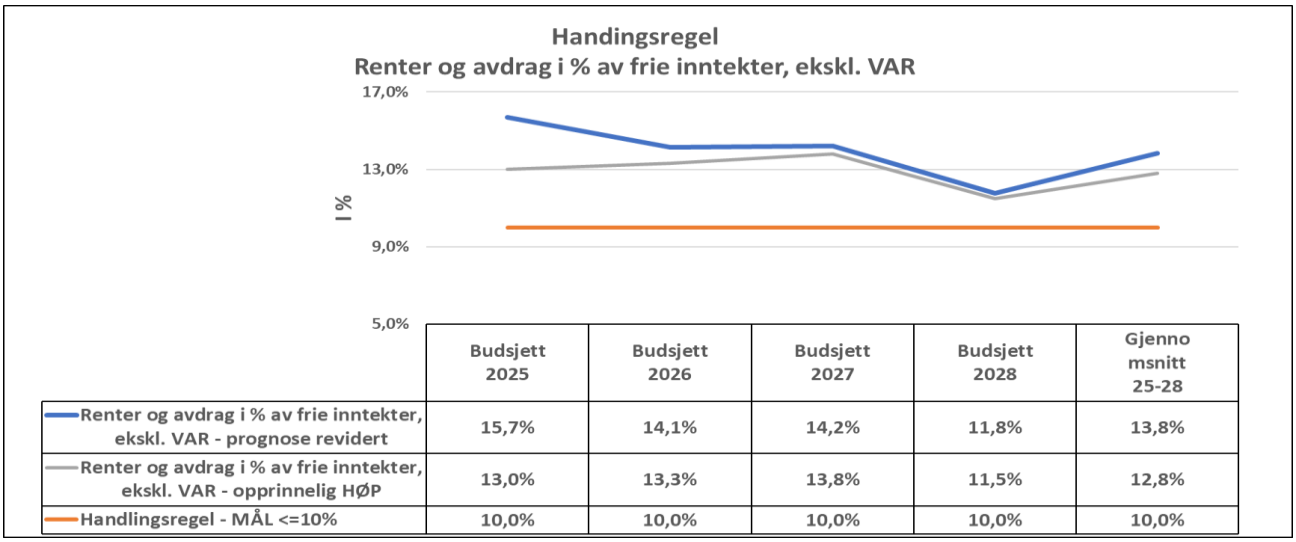

	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Gjenno msnitt 25-28
Renter og avdrag i % av frie inntekter, ekskl. VAR - prognose revidert	15,7%	14,1%	14,2%	11,8%	13,8%
Renter og avdrag i % av frie inntekter, ekskl. VAR - opprinnelig HØP	13,0%	13,3%	13,8%	11,5%	12,8%
Handlingsregel - MÅL <=10%	10,0%	10,0%	10,0%	10,0%	10,0%

Med uendret investeringsplan vil gjennomsnittet ved slutten av perioden være 3,8% over målsettingen.

34,3% av låneporteføljen er på fastrente pr 30.04, dvs. kr 466 mill. Gjennomsnittsrente på fastrentelån er 2,75%. Pr. 31.12.24 var den 2,55%.

Gjennomsnittsrenten for kommunens samlede låneportefølje er på rundt 4,3%, herav er lånene til flytende rente på 5,18%. Styringsrenten er 4,5%.
I beregningene ovenfor er det forutsatt gjennomsnittsrente på 4,3% i 2026-2028. I opprinnelig plan var den 4,1%. Lånene som kommunen har til fastrente vil ikke være til så gode betingelser som i dag når de skal fornyes.
Balansen mellom fast og flytende betingelser på låneporteføljen er hele tiden opp til vurdering.
I vedtatt finansreglement skal flytende rente (rentebinding kortere enn ett år) ligge på mellom 30-70% av total gjeld.

Handlingsregel 2 Netto driftsresultat i % av sum driftsinntekter ekskl. VAR

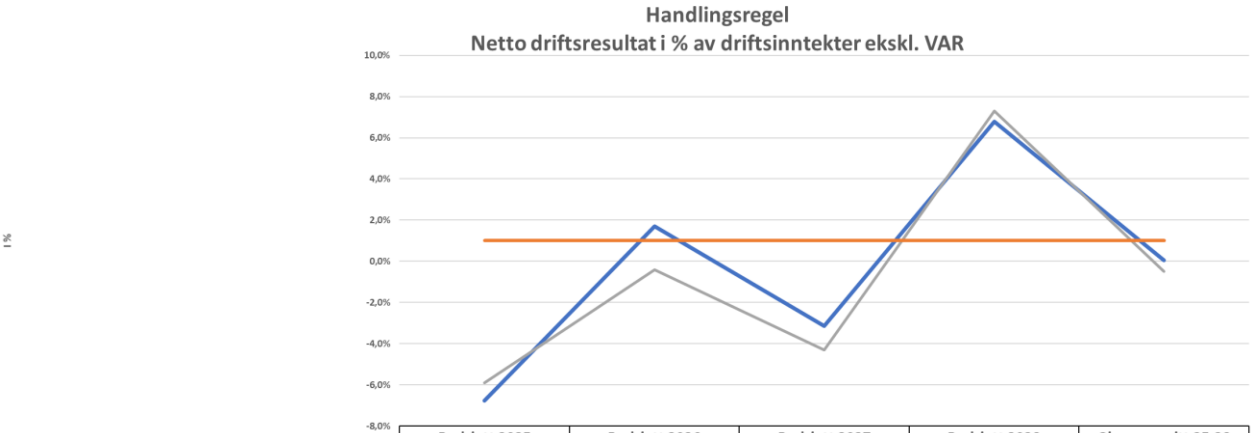

	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Gjennomsnitt 25-28
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter ekskl. VAR - prognose revidert	-6,8%	1,7%	-3,1%	6,8%	0,0%
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter ekskl. VAR- opprinnelig HØP	-5,9%	-0,4%	-4,3%	7,3%	-0,5%
Handlingsregel - MÅL >=1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%

I forslaget er gjennomsnittet for fireårsperioden på 0%. I 2028 er det budsjettert og forventet en høy utbetaling fra havbruksfondet.

Handlingsregel 3 Disposisjonsfond i % av driftsinntekter

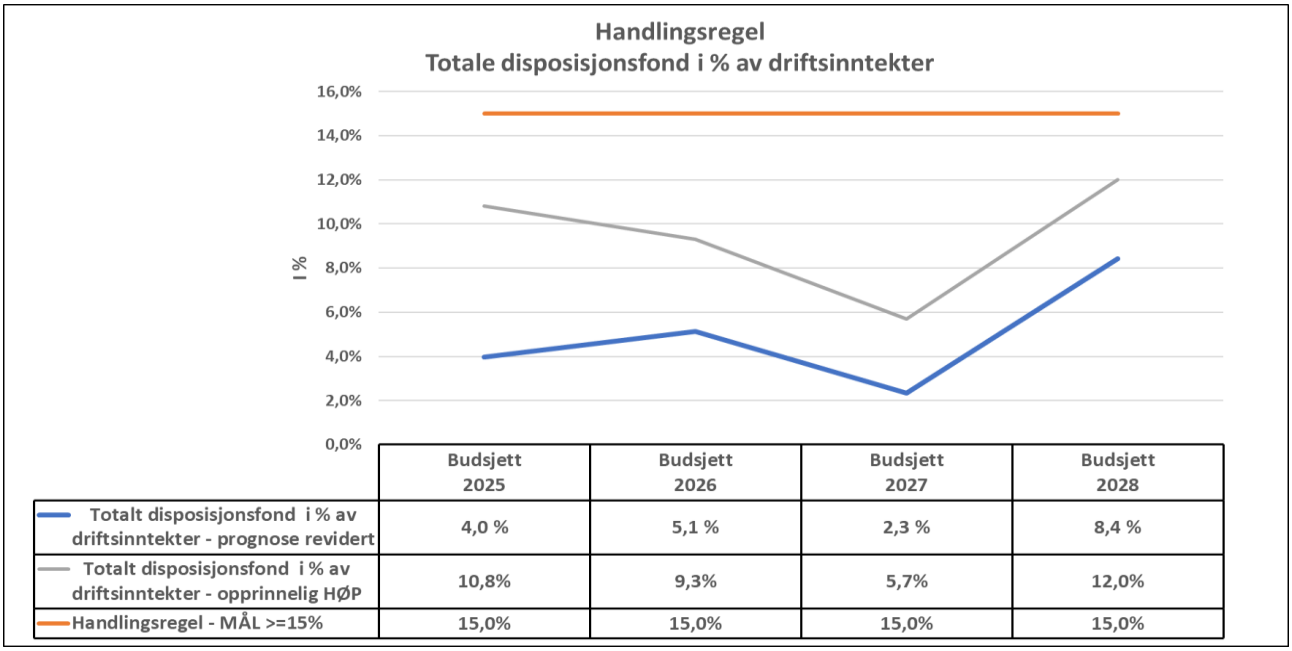

	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Totalt disposisjonsfond i % av driftsinntekter - prognose revidert	4,0 %	5,1 %	2,3 %	8,4 %
Totalt disposisjonsfond i % av driftsinntekter - opprinnelig HØP	10,8%	9,3%	5,7%	12,0%
Handlingsregel - MÅL >=15%	15,0%	15,0%	15,0%	15,0%

Investeringsplanen er ikke foreslått endret. I 2025 er det budsjettert med kr 50 mill. i overføring fra drift for å finansiere investeringene. Dette belaster disposisjonsfondet.

I forslaget vil totalt disposisjonsfond være under målsettingen ved slutten av perioden. Forskjellen fra opprinnelig HØP er merkbar. Det var regnskapsresultatet for 2024 som gjorde at inngangsverdien på disposisjonsfondet ble mye lavere enn opprinnelig planlagt. Målsettingen er >=15% av driftsinntektene.

Handlingsregel 4 Gjeld som belaster drift i % av driftsinntekter

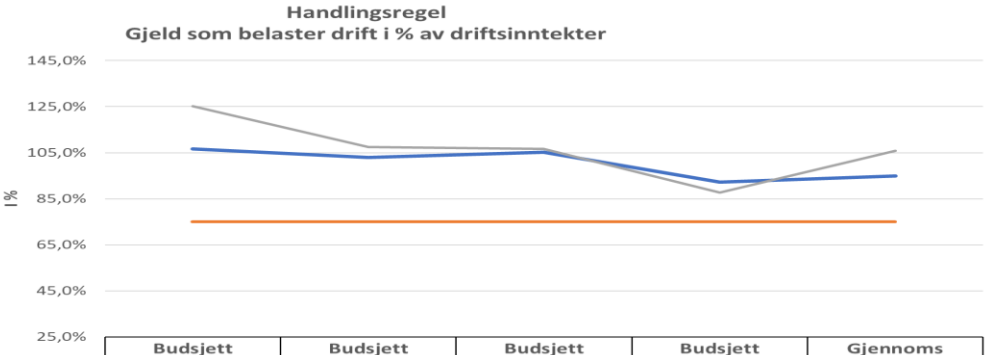

	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Gjennoms nitt 25-28
Gjeld som belaster drift i % av driftsinntekter - prognose revidert	106,7%	103,0%	105,1%	92,2%	94,8%
Gjeld som belaster drift i % av driftsinntekter - opprinnelig HØP	125,1%	107,4%	106,6%	87,6%	105,9%
Handlingsregel - MÅL <=75%	75,0%	75,0%	75,0%	75,0%	75,0%

Gjennomsnittet for gjeld som belaster drift i % av driftsinntekter vil være over målsetningen i det reviderte budsjettet, = 94,8%. Beregningen her avhenger mye av at likviditeten er stabil.

Det er ingen endring i investeringsplanen for perioden. Deler av investeringene i 2025 finansieres med å bruke av disposisjonsfondet med kr 50 mill.

4. OPPSUMMERING

Reviderte rammer for 2025 er beregnet ut fra RNB og beregninger i økonomirapport for 1. tertial.

Den økonomiske utviklingen avhenger av mange ulike faktorer både statlige styringssignaler og generell samfunnsutvikling og ikke minst utviklingen i egen kommune.

I revidert nasjonalbudsjett er det kompensert for økning i pensjonskostnadene, beregnet fra 2025. Dette er en foreløpig beregning foretatt i KS-modellen, hvor økningen er basert på likt beløp pr. innbygger.

Bruk av fond i det reviderte forslaget er kr 4,1 mill. Det meste av dette er en konsekvens av tidligere vedtak.

Vi er inn i ei tid hvor kommunes økonomi blir utfordret, både i dag og i tiden fremover. Det vil derfor være viktig med en god og stram økonomistyring for å sikre at vi har en bærekraftig økonomi på sikt.

Gjengir kommuneproposisjon 2026: «*Det er kommunene sitt eget ansvar å gjøre de nødvendige og krevende tilpasninger til demografiske endringer og effektivisere for at driften skal bli bærekraftig over tid.*»

Derfor ble det vedtatt nedtrekk i drift med kr 5 mill. i 2025 (halvårsvirkning) og kr 10 mill. helårsvirkning fra 2026.

Vedtak, K-sak 54/2025:

1. *Hitra kommunestyre vedtar revidert handlings- og økonomiplan 2025-2028 med følgende endringer for nedtrekk:*
    a. *Kommunestyret vedtar at nedtrekkene i området oppvekst og området helse og omsorg skal skje på administrative nivåer, og ikke gå utover det tjenesteytende personalet i direkte brukerrettet arbeid.*
    b. *For å minske merforbruket innen rammeområde 2 og 3 skal administrative stillinger omorganiseres til tjenesteytende stillinger i direkte brukerrettet arbeid (fylle vakante stillinger).*
    c. *Et nedtrekk skal ikke ramme lærlinger.*
    d. *Ikke-lovpålagte tiltak i rammeområde 2, 3 og 5 skal opprettholdes.*
    e. *Hitra kommune jobber for heltidsstillinger, og dette bør reflekteres i nedtrekk.*
    f. *Nedtrekk pr rammeområder*

R00	*279.000*
R01	*1.479.500*
R02	*1.334.000*
R03	*1.204.000*
R04	*44.000*
R05	*227.000*
R06	*432.500*

2. Hitra kommunestyre vedtar å søke Husbanken om ytterligere kr 14.000.000 i Startlånmidler i 2025.

Med de eksterne forutsetninger *(beregnet lønns- og prisvekst, økning skatt- og rammetilskudd, beregning av renter og avdrag, herunder framtidig rentenivå)* som revidert HØP bygger på, vil det å ikke gjøre driftstilpasninger og nedtrekk forverre netto driftsresultat og totalt disposisjonsfond vil være oppbrukt i løpet av 2027:

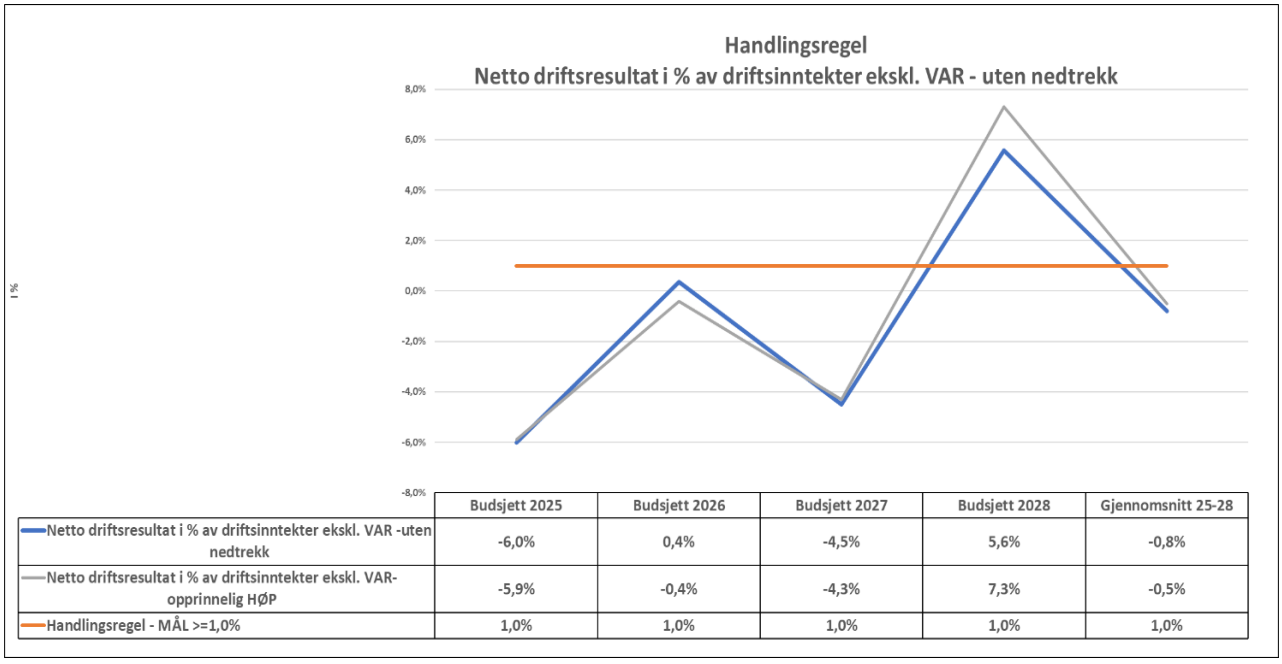

	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Gjennomsnitt 25-28
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter ekskl. VAR -uten nedtrekk	-6,0%	0,4%	-4,5%	5,6%	-0,8%
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter ekskl. VAR-opprinnelig HØP	-5,9%	-0,4%	-4,3%	7,3%	-0,5%
Handlingsregel - MÅL >=1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%

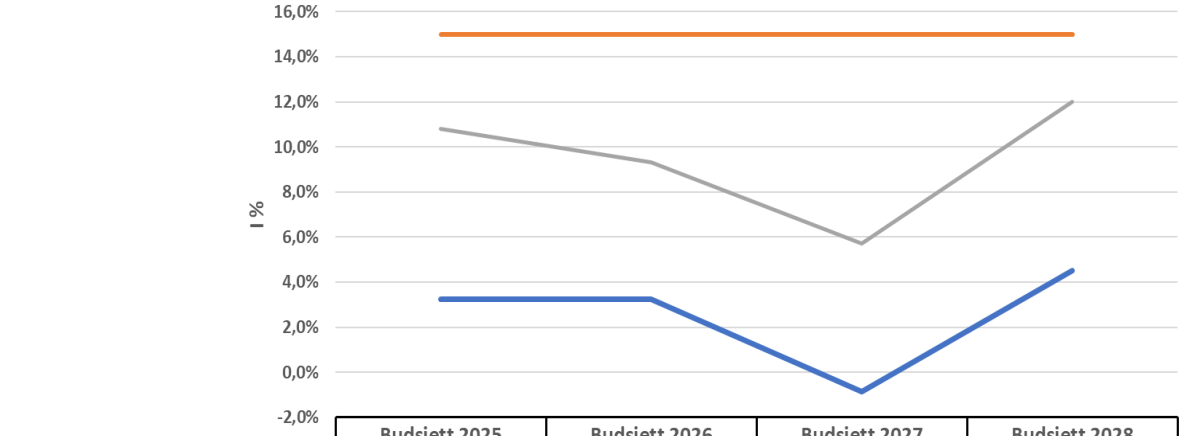

	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Totalt disposisjonsfond i % av driftsinntekter - uten nedtrekk	3,3 %	3,3 %	-0,8 %	4,5 %
Totalt disposisjonsfond i % av driftsinntekter - opprinnelig HØP	10,8%	9,3%	5,7%	12,0%
Handlingsregel - MÅL >=15%	15,0%	15,0%	15,0%	15,0%